

ALHVA – hembaserat, verksamhetsövergripande behandlingsarbete riktat till späda- och små barn och deras föräldrar

”Every Child has the Right to...”
second International Young Carers Conference
Malmö, Sweden 2017

Birthe Hagström fil dr i pedagogik
birthe.hagstrom@telia.com
Annelie Lindberg, teamledare ALHVA, utvecklingsledare ALMA
annelie.lindberg@malmo.se

Bakgrund – ALMAs konsultationer

Mödrahälsovård

Socialtjänst

Barnpsykiatri

Vuxenhabilitering

Vuxenpsykiatri

Barnhälsovård

Syfte och mål

Syfte - är att undersöka om behandlingen påverkar barnets utveckling och familjens situation utifrån målsättningen

Mål – att förändra barnets situation från en risksituation till en situation som är tillräckligt bra för en positiv utveckling för barnet

Vilka familjer vänder sig ALHVA till?

Föräldrar med långvariga psykisk ohälsa/sjukdom och överlappande svårigheter som missbruk/våld och socioekonomiska problem.

- Föräldrarna har behov av att verksamheter gemensamt tar ett "helhetsgrepp".
- Föräldrarna har ofta en bristande mentaliseringsförmåga.
- Föräldrarna och deras barn är i behov av långsiktigt stöd.

Ramar

Personal

- Ansvarig chef
- Teamledare 70%
- Två familjebehandlare 100%

Socialsekreterare utreder och beviljar ett bistånd.

Åtta familjer är pågående samtidigt i ALHVA.

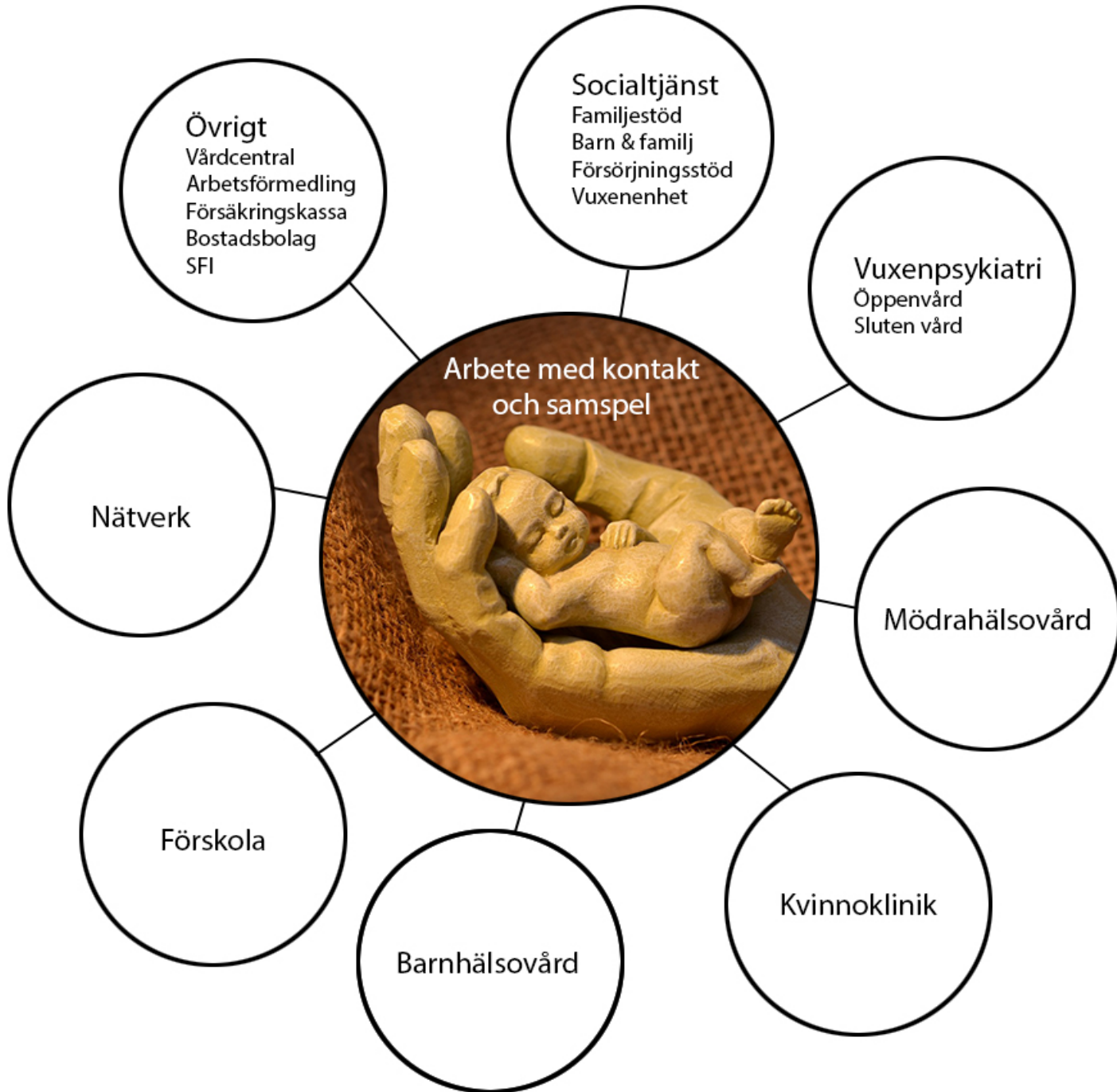
Familjerna aktualiseras via ALMAs konsultationsteam eller via direktkontakt med teamet.

Föräldrarna tillfrågas om medgivande till att samverka med vårdgivare och myndigheter i syfte att hjälpa familjen.

Innehåll i ALHVA

- Om möjligt etablera kontakt i slutet av graviditeten.
- Arbete i hemmet minst två gånger i veckan med fokus på kontakt och samspel mellan barn och förälder.
- Familjegrupp en gång varje vecka.
- Samverka med andra verksamheter kring stödjande nätverk och familjens socioekonomiska situation.
- Förbereda för förskola där barnets behov av trygga relationer tillgodoses.

Behandlingen pågår till barnet är inskolat på förskola och det fungerar för familjen

Samverkan med socialsekreterare

- Kontakt under behandlingen samt vid akuta situationer.
- Bedöma, informera och samverka om familjens ekonomiska situation.
- Ordna för familjen så att basen i form av hyra, mat och kläder finns.

Teamet tar ansvar för att basen fungerar

Samverkan med MHV och BHV

MHV

- Tillsammans med familjen planera för MHV besöken, förlossningen och tiden på BB.
- I samråd med föräldern bestämma BVC och knyta kontakt.

BVC

- Tillsammans med familjen planera för BVC besöken.
- Tätare och längre besökstider.
- Journalföra för framtiden.

Samverkan med vuxenpsykiatri

Trots långvariga psykiska svårigheter inte självklart att en bedömning gjorts inom specialistpsykiatri

- Hjälpa förälder i kontakt med akutpsykiatri, öppenvård och heldygnsvård.
- Se till att kontakten bibehålls och rätt hjälp erbjuds.
- Skapa tillgänglighet och kontinuitet - varje allmänpsykiatrisk mottagning i Malmö har en läkare som arbetar med ALHVAs föräldrar.

Arbete i kontakt och samspel

- Bedömning av föräldern, barnet och av kontakt och samspel.
- Hjälpa föräldern att se och förstå sitt barns signaler och svara på dem så att barnet känner sig förstått.
- Skapa positiva möten mellan föräldrar och barn och öva på att vara en tillgänglig förälder.
- Sufflera barnet.
- ”Fylla på” förälder och barn.

Samverkan med förskolan

- Samarbeta med Förskoleförvaltningen om lämplig förskola.
- Presentera ALHVA och familjen i förskolan.
- Planera för inskolning.
- Påbörja fortbildning och handledning av anknytningspedagog samt arbetslag.
- Familjebehandlaren följer med föräldern en gång i vecka vid lämning eller hämtning.

Forskningen i ALHVA

(Björkhagen Turesson &
Hagström 2015).
Rapport.
Folkhälsomyndigheten

**ALHVA - Hembaserat, verksamhetsövergripande arbete
riktat till späda och små barn och deras föräldrar.**

En forskningsrapport

Annelie Björkhagen Turesson Birthe Hagström

MALMÖ HÖGSKOLA

Malmö stad

Data samlades in genom:

- Intervjuer med föräldrar, behandlare, ansvarig socialsekreterare, ansvarig BVC sjuksköterska och barnets anknytningspedagog i förskolan.
- Loggböcker skrevs av behandlarna och teamledaren varje vecka.
- Vineland 11(0-2 år) ett självskattningsformulär avseende kontakt och kommunikationsförmåga fylldes i av behandlare och anknytningspedagog.
- Hospital Anxiety and Depression Scale (HAD).
Självskattningsformulär avseende den vuxnes sinnesstämning.
Fylldes i av föräldrarna.

Kort summering av familjerna

Barn vars föräldrar har fullföljt behandlingen	Barn vars föräldrar har avslutat behandlingen i förtid	Barn vars föräldrar var i pågående behandling när forskningen avslutades
Adam	Cecilia	Ester
Bea	Dag	Filippa
Gustav	Karl	Lars
Holly	Mats	Noa
Inga	Otto och Otti (tvillingar)	
Jim		

Fem familjer med sammanlagt 11 barn har avslutat, tre på grund av flytt och två på grund av omhändertagande eller hot om omhändertagande

Resultat

- Barnen har utvecklats positivt. Vardagen är mera förutsägbar och omsorgssituationer som måltider, nattning och sömn fungerar bättre.
- Föräldrarnas förmåga att förstå och svara på sitt barns signaler har ökat och de är mera tillgängliga när barnet behöver tröst och skydd.
- Samverkan mellan ALHVA, vårdgivare, myndigheter samt familjens nätverk har varit möjlig och visat sig viktig.
- Förskolan fick en viktig roll för barnen som lämnades regelbundet.
- Utvärderingen ger en antydning om att familjer med komplex problematik inte i tillräckligt hög utsträckning uppmärksammas i barnhälsovården.
- Några pappor har fått ökad betydelse för barnen under projektets gång.
- Familjerna har troligen behov av ett planerat och långsiktigt stöd

Praktisk betydelse

- Det är möjligt att nå föräldrarna och få till stånd en arbetsallians, men det tar tid och kräver en både kunnig och uthållig personal
- En viktig lärdom är att försöka få kunskap om hur vardagen ser ut, så att insatserna anpassas till de faktiska svårigheterna.
- Samverkan i projektet har uppskattats av vårdgivare, myndigheter och även av föräldrarna.
- Förskolan kan få en betydande roll för barnen och deras föräldrar.
- Det går att arbeta med tolk i ett långvarigt behandlingsarbete.
- Arbetsmodellen kan vara ändamålsenlig även för andra utsatta grupper föräldrar och barn

ALHVA har fortsatt sitt arbetet efter projektslut

Teamet arbetar för att vidmakthålla uppnådd kunskap och utveckla arbetet

- 16 familjer med 18 spädbarn har påbörjat behandling
- I fem familjer uppmärksammades behovet under graviditeten
- I tre familjer har barnen omhändertagits med stöd av LVU

- Bedömnings perioden är förlängd
- Socialsekreterarens roll är tydligare

Diskussioner pågår kring teamets storlek, sårbarhet, utveckling av samspelsarbetet samt uppföljning.

Tack för er
uppmärksamhet!